



Til lovforslag nr. L 158

Folketinget 2010-11

Betænkning afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 11. maj 2011

Betænkning

over

Forslag til lov om randzoner

[af fødevareministeren (Henrik Høegh)]

1. Ændringsforslag

Enhedslistens medlem af udvalget har stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 24. februar 2011 og var til 1. behandling den 15. marts 2011. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og fødevareministeren sendte den 14. februar 2011 dette udkast til udvalget, jf. FLF alm. del – bilag 181. Den 24. februar 2011 sendte fødevareministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget. Den 29. marts 2011 sendte fødevareministeren desuden et revideret høringssvar til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Danske Planteskoler/Dansk Gartneri,
Landbrug & Fødevarer,
Landwirtschaftlicher Hauptverein für Nordschleswig og
Hans Otto Sørensen, Skærbæk.

Fødevareministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget:

Landbrug & Fødevarer,
Landwirtschaftlicher Hauptverein für Nordschleswig og
Hans Otto Sørensen, Skærbæk.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 60 spørgsmål til fødevareministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Nogle af udvalgets spørgsmål og fødevareministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Flertallet stemmer imod de stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker:

Over en årrække er der gennemført en række tiltag til gavn for vandmiljøet i Danmark. Alle med det formål at mindske næringsstofbelastningen af vandmiljøet.

Loven om randzoner har ligeledes dette formål. Dansk Folkeparti er enig i, at udledningen af kvælstof til vandmiljøet skal mindskes. Dansk Folkeparti er ligeledes enig i, at randzoner er et virkemiddel til at opnå dette formål på nuværende tidspunkt. Men vi forventer, at når der kommer dokumenteret viden omkring rodzoneanlæg, minivådområder, pil og andre tiltag og målinger af værdien af de enkelte randzoner er dokumenteret, så kan og skal der indarbejdes disse nye værktøjer i lovgivningen. Formålet med dette er, at man kan fravige reglerne om randzoner, hvor dette er muligt, og hvor det ikke bringer miljømålsætningerne i fare.

Dansk Folkeparti mener ligeledes, at der på sigt bør kunne byttes jorder ud, så der dermed kommer mere sammenhængende natur. Selvfølgelig med et fastholdt udledningskrav og ligeledes med en fastholdelse af de naturfremmende målsætninger.

Dansk Landbrug og danske landmænd er meget innovative og omstillingsparate. Det bør lovgivningen ligeledes være. Der skal være mulighed for at implementere ny viden i lovgivningen med det formål at give gode rammevilkår for erhvervet.

Dansk Folkeparti opfatter landbruget som en vigtig del af dansk erhvervsliv, og hvis der er landmænd, som ønsker at

investere i miljøtiltag, bør der være en mulighed for øget produktion.

Ifølge ministerens svar på spørgsmål 57 mødes partierne bag loven i foråret 2014 for at drøfte, i hvilket omfang effekten af rodzoneanlæg, minivådområder og andre kvælstof-reducerende tiltag kan erstatte en tilsvarende effekt i udlagte randzoner, under forudsætning af at lovforslagets miljø- og naturmålsætninger fastholdes.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, RV, EL og Christian H. Hansen (UFG)) indstiller lovforslaget til vedtagelse med de stillede ændringsforslag. Såfremt de stillede ændringsforslag ikke vedtages ved 2. behandling, vil mindretallet ved 3. behandling stemme hverken for eller imod lovforslaget.

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget og Christian H. Hansen (UFG) bemærker, at lovforslaget indgår i regeringens samlede plan »Grøn Vækst«, der omfatter regeringens og forligspartiet Dansk Folkepartis planer for landbrugserhvervets fremtid og for håndteringen af miljøproblemerne tilknyttet erhvervet. Virkningen er grundlæggende skæv, og planen lægger op til meget store ændringer i landbrugets struktur, uden at der ligger grundlæggende analyser af erhvervets fremtid til grund, uden vurderinger af betydningen for landdistrikterne, uden beskæftigelseskonsekvenser og uden tilstrækkelig effektiv og fremadrettet indsats på miljøområdet. Det tydeliggøres bl.a. ved en mangelfuld gennemførelse af EU's vandrammedirektiv. Mindretallet har derfor taget afstand fra aftalen mellem V, KF og DF og fralægger sig ansvaret for »Grøn Vækst«s gennemførelse.

Mindretallet ønsker i stedet, at der laves en grundig analyse af erhvervets fremtid samtidig med en effektiv miljøindsats, hvor de mange miljøproblemer, der er knyttet til landbruget, søges løst i samme proces. Det gælder effektiv begrænsning af kvælstof- og fosforforurening, tilpasning til klimaændringerne, begrænsning i udledningen af drivhusgasser og stop for forringelserne af biodiversiteten.

Derfor har mindretallet foreslået, at der nedsættes en uafhængig landbrugskommission, der skal udarbejde forslag til fremadrettede løsninger på landbrugets strukturelle og økonomiske udfordringer og herunder belyse konsekvenserne for udviklingen i landdistrikterne. Det skal samtidig sikres, at vand- og naturplanerne og den danske naturlovgivning bringes i overensstemmelse med EU-lovgivningen. Det økologiske landbrugsareal skal tredobles inden 2020. Landbrugets regulering skal omlægges, så større husdyrbrug reguleres som industri med faste udlederkrav og placering i områder for større husdyrbrug. Landbrugets muligheder for bæredygtig energiproduktion under hensyn til natur, biodiversitet og jordkvalitet samt jordens mulighed for at binde kulstof skal fremmes, og der skal udarbejdes en samlet naturplan for Danmark.

Hovedlinjen i den samlede aftale om »Grøn Vækst« er grundlæggende forkert, men der findes naturligvis delelementer, som mindretallet anser for forbedringer. Derfor vil mindretallet undlade at stemme ved alle »Grøn Vækst«-forslagene. Mindretallets stemmeafgivning afspejler, at mindretallet ikke vil tage ansvar for den samlede løsning, og viser, at mindretallet finder det nødvendigt at kulegrave hele

området efter et valg med henblik på at få bedre løsninger og en sikker retning for dansk landbrug, der satser på kvalitet, økologi, miljøvenlig produktion og en omfattende brug af miljøteknologi i bred forstand.

Mindretallet finder dog, at etableringen af randzoner på et areal svarende til ca. 50.000 ha er et godt og billigt virkemiddel til at opnå en række ønskelige miljøforbedringer, som har en gunstig virkning på kvælstof, fosfor, natur og biodiversitet og på brugen af pesticider. Hvis ikke randzoner implementeres, skal der findes generelle virkemidler svarende til ca. 2.500 t N. Det vil f.eks. svare til en normsænkning på 6 pct. Derfor er randzoner set i forhold til de alternative muligheder for at opnå miljøforbedringer en driftsmæssig fornuftig løsning, og udlægning af 25.000 km dyrknings- og sprøjtefri randzoner langs landets opgjorte 69.000 km vandløb kan opfylde målene.

Det er klart, at udtagningen af et dyrkningsareal af denne størrelse har visse konsekvenser for de berørte landbrug, hvilket også er begrundelsen for, at lovforslaget forventes ledsaget af en kompensationsordning under Landdistriktsprogrammet.

Mindretallet mener, at de stillede ændringsforslag kan forbedre lovforslaget ved at holde arealerne dyrkningsfri og sikre offentligheden adgang hertil, når det er offentlige penge, der skal kompensere for oprettelse af randzonerne.

Liberal Alliance, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (S, SF, RV og Christian H. Hansen (UFG)):

Til § 2

1) I *stk. 1* udgår »og flerårige energiafgrøder«.
[Mulighed for at dyrke energiafgrøder udgår]

2) *Stk. 2* udgår.
Stk. 3 bliver herefter *stk. 2*.
[Konsekvens af ændringsforslag nr. 1]

3) I *stk. 3*, der bliver *stk. 2*, udgår », og om, hvilke plantearter der må anvendes til dyrkning af flerårige energiafgrøder, jf. *stk. 1*«.
[Konsekvens af ændringsforslag nr. 1]

Til § 12

4) § 12 udgår.
§ 13 bliver herefter § 12.

[Offentlig adgang til arealerne]

Til nr. 4

Bemærkninger

Med ændringsforslaget sikres offentligheden adgang til den nye natur i randzonearealerne.

Til nr. 1-3

Med ændringsforslagene udgår mulighed for at dyrke energiafgrøder.

Torsten Schack Pedersen (V) nfm. Tina Nedergaard (V) Erling Bonnesen (V) Jens Kirk (V) Eyvind Vesselbo (V)

René Christensen (DF) fmd. Bent Bøgsted (DF) Kristian Thulesen Dahl (DF) Tage Leegaard (KF) Bjarne Laustsen (S)

Ole Vagn Christensen (S) Benny Engelbrecht (S) Christian H. Hansen (UFG) Kristen Touborg (SF) Pia Olsen Dyhr (SF)

Bente Dahl (RV) Per Clausen (EL)

Liberal Alliance, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Kristendemokraterne (KD)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Siumut (SIU)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Tjóðveldi (T)	1
Radikale Venstre (RV)	9	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

Oversigt over bilag vedrørende L 158

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra fødevareministeren
2	Henvendelse af 4/3-11 fra Landwirtschaftlicher Hauptverein für Nordschleswig
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Henvendelse af 25/3-11 fra Landbrug & Fødevarer
5	Henvendelse af 25/3-11 fra Danske Planteskoler/Dansk Gartneri
6	Revideret høringsnotat, fra fødevareministeren
7	Materiale fra Landwirtschaftlicher Hauptverein für Nordschleswigs foretræde for udvalget den 30/3-11
8	Henvendelse af 3/4-11 fra Hans Otto Sørensen, Skærbæk
9	Henvendelse af 13/4-11 fra Hans Otto Sørensen, Skærbæk
10	1. udkast til betænkning
11	Henvendelse af 2/5-11 fra Landwirtschaftlicher Hauptverein für Nordschleswig

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 158

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelse af 4/3-11 fra Landwirtschaftlicher Hauptverein für Nordschleswig, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om en nærmere undersøgelse af, hvor de lavbundede områder findes, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvornår kortgrundlaget for de relevante områder forventes at foreligge, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om en sikring af, at loven indeholder fleksibilitet til, at der kan foretages miljø- og vandkvalitetstiltag i randzonerne, uden at zonerne flyttes, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvilken dokumentation der foreligger for, at dyrkning af flerårige energiafgrøder i de dyrkningsfrie randzoner vil føre til mere biodiversitet, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om konsekvenserne for biodiversiteten, hvis der etableres et forbud mod at dyrke flerårige energiafgrøder i de dyrkningsfrie randzoner, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om de økonomiske gevinster ved at dyrke flerårige energiafgrøder i de dyrkningsfrie randzoner, når der hverken må sprøjtes eller gødskes i disse, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvorvidt det er hensigtsmæssigt, at de 10 m brede dyrkningsfrie randzoner administreres af Fødevareministeriet, mens de eksisterende regler om 2-meter-bræmmer langs vandløbene administreres af Miljøministeriet, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå

- 9 Spm. om, at loven først vil kunne få virkning for dyrkningssæsonen 2013-2014, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om opfølgning på samråd i Folketingets Miljøudvalg 19/5-10, hvor ministeren lovede, »at et dyrkningsforbud i randzonerne kan træde i kraft efter høsten i 2011, så alle randzonerne er en realitet i 2012, sådan som det var meningen med Grøn Vækst«, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om, hvorvidt de 2-meter-bræmmer, som allerede er etableret, er omfattet af de 50.000 ha »ny natur«, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om de samfundsøkonomiske omkostninger ved at købe de relevante arealer, give kompensation til landmændene og efterfølgende sælge dem, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om, hvorfor de 50.000 ha »ny natur«, som bliver konsekvensen af dette lovforslag, ikke åbnes op for offentlighedens adgang, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, hvorfor randzonearealet maksimalt kan udgøre 5 pct. af en bedrifts samlede areal, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om, hvordan ministeren vil sikre den fornødne overvågning af de dyrkningsfrie randzoner, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om teknisk bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om teknisk bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om kommentar til henvendelsen af 25/3-11 fra Landbrug & Fødevarer, jf. L 158 – bilag 4, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om kommentar til henvendelsen af 25/3-11 fra Danske Planteskoler/Dansk Gartneri, jf. L 158 – bilag 5, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm., om det er foreneligt med god landbrugspraksis at etablere sprøjtefri eller dyrkningsfrie randzoner, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm., om ministeren er enig i, at det er en god løsning for natur og mennesker at udlægge randzoner langs vandløb og søer, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm., om ministeren er enig i, at det er en god løsning for miljøet at udlægge randzoner langs vandløb og søer, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm., om ministeren er enig i, at det er godt for driften af et landbrug at udlægge randzoner langs vandløb og søer, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm., om ministeren er enig i, at det er god landbrugspraksis at placere ekstensive randzoner langs vandløb og søer, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå

- 25 Spm., om ministeren er enig i, at landbruget bidrager til at opfylde miljømål ved at etablere sprøjtefri eller dyrkningsfri randzoner, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm., om den tidligere praksis med braklægninger betød, at etablering af randzoner havde begrænset indflydelse på økonomien, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om, hvilken gevinst landbruget har fået ved at inddrage de braklagte områder, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm., om ophævelse af braklagte områder har medført brug af flere sprøjtemidler for landbrugsdriften, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm., om ophævelse af braklægningerne har medført et større kvælstofforbrug, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. om, hvad det vil betyde, hvis vi skal have opfyldt målsætningen om, at 20.000 km af vores vandløb skal bringes i en bedre tilstand, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm., om omsættelige kvælstofkvoter vil forbedre økonomien i at etablere randzoner, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm. om borgernes adgang til samfundsfinansieret sprøjtefrie/ dyrkningsfrie randzoner, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm., om en større pulje kunne medvirke til, at landbruget selv kunne løfte de økonomiske konsekvenser, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm., om det ikke er rimeligt, at hele landbruget bidrager til oprettelse af de sprøjtefrie/dyrkningsfrie randzoner m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm. om, hvilken betydning reduktionen af kvælstofudledningen i limfjordslandet får for beskæftigelsen, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm. om en opgørelse over konsekvensen for beskæftigelsen i de øvrige store randzoneområder, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 37 Spm. om, på hvilket grundlag regeringen har beregnet, at randzoner vil bidrage med en reduktion på 2.561 t N pr. år, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 38 Spm., om det med den foreslåede ændring i randzoner vil være muligt at deponere oprenset materiale fra kanaler og afvandingsgrøfter i randzonen, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 39 Spm. om kommentar til materialet fra Landwirtschaftlicher Hauptverein für Nordschleswigs foretræde for udvalget den 30/3-11, jf. L 158 - bilag 7, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå

- 40 Spm. om kommentar til henvendelse af 3/4-11 fra Hans Otto Sørensen, Skærbæk, jf. L 158 – bilag 8, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 41 Spm. om kommentar til henvendelse af 13/4-11 fra Hans Otto Sørensen, Skærbæk, jf. L 158 – bilag 9, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 42 Spm., om de lavbundede arealer på eksempelvis Lolland ikke er relevante i forhold til randzonenloven, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 43 Spm. om, hvorvidt arealer beliggende mellem to grøfter med et uforholdsmæssigt lille dyrkningsareal vil være omfattet af en dispensationsordning, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 44 Spm., om ministeren kan oplyse, hvor mange kilometer vandløb der forventes at få forbedret vandkvalitet set i lyset af de målsætninger, som bl.a. skitseres i L 158 – svar på spørgsmål 30 m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 45 Spm., om ministeren kan oplyse, hvor mange kilometer vandløb, der indgik i braklægningsordningerne m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 46 Spm., om ministeren kan oplyse, hvornår resultatet af arbejdet i det såkaldte Kvælstofudvalg kan forventes m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 47 Spm., om ministeren kan vurdere, hvad braklægningsordningen har betydet for beskæftigelsen og for udviklingsmulighederne for landbruget, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 48 Spm., om ministeren kan forklare, hvilke forbedringer etablering af randzonerne indebærer for det samlede landbrug, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 49 Spm., om ministeren kan oplyse, hvad han har gjort for at etablere en samlet frivillig ordning under den såkaldte artikel 68 m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 50 Spm., om ministeren er enig i, at lovforslaget ikke har hjemmel til at stille krav om reduktion af den samlede mængde kvælstof på et landbrugsareal m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 51 Spm., om ministeren vil udarbejde et ændringsforslag, der sikrer offentligheden fri adgang til de arealer, hvor der skal etableres randzoner m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 52 Spm., om der med forslaget udlægges randzoner langs mere eller mindre end 20.000 km søer og vandløb, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 53 Spm. om, hvornår kortgrundlaget over de berørte søer og vandløb er til stede, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 54 Spm. om, hvorfor man i Fødevareministeriet ikke kender længden af vandløb, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå

- 55 Spm. om, hvorfra medfinansieringen til kompensationsordningen under landdistriktsprogrammet skal komme fra, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 56 Spm. om, hvilken økonomisk fordel og dermed behov for mindre kompensation der vil være tale om, hvis landmanden kan sælge overskuddet fra den reducerede kvælstofnorm, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 57 Spm. om indkaldelse af partierne bag randzonenloven i foråret 2014 m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 58 Spm. om problemstillingen mellem den private ejendomsret og offentlig adgang til randzonearealerne, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 59 Spm., om landbruget selv bidrager til finansiering af kompensationsordningen, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 60 Spm. om kommentar til henvendelsen af 2/5-11 fra Landwirtschaftlicher Hauptverein für Nordschleswig, jf. L 158 – bilag 11, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå

Bilag 2**Nogle af udvalgets spørgsmål og fødevareministerens svar herpå**

Udvalgets spørgsmål nr. 3, 13, 31, 33, 35, 46, 49-51, 54, 55 og 59 og ministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra S.

Udvalgets spørgsmål nr. 57 og ministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra DF.

Spørgsmål 3:

Vil ministeren oplyse, hvornår kortgrundlaget for de relevante områder forventes at foreligge?

Svar:

Det er i Grøn Vækst besluttet at udlægge 50.000 ha landbrugsjord til randzoner med op til 10 meters bredde. For at kunne fastlægge den endelige bredde er det nødvendigt at have en detaljeret kortlægning med udgangspunkt i kronekanterne langs alle vandløb større end 2,5 m. Denne kortlægning forventes klar medio 2012. Der er ligeledes behov for at få kortlagt de eksisterende 2 meter bræmmer langs alle højt målsatte og naturlige vandløb, da disse arealer ikke kompenseres og derfor heller ikke indgår i de 50.000 ha. Kortlægningen af 2 meter bræmmer forventes klar medio 2012. Endelig vil der i løbet af 2011 blive gennemført en analyse og kortlægning af, om der er andre marsklignende områder, der skal undtages fra randzoneforpligtelsen jf. lovforslagets § 1 stk. 3. Denne kortlægning forventes klar ultimo 2011.

Spørgsmål 13:

Ministeren bedes redegøre for, hvorfor de 50.000 ha »ny natur«, som bliver konsekvensen af dette lovforslag, ikke åbnes op for offentlighedens adgang?

Svar:

Det er korrekt, at forslag til randzonelov ikke indeholder en ret for offentligheden til adgang i de kommende randzoner, ligesom der heller ikke er offentlig adgang til de 2 m bræmmer, som vi allerede har i dag i medfør af Vandløbsloven.

Formålet med randzonerne er forbedring af vandmiljøet og skabelse af ny natur, ikke mindst af hensyn til biodiversiteten. Hensynet til øget adgang til friluftsliv indgår ikke heri.

Hensynet til adgang til friluftsliv varetages af andre elementer i Grøn Vækst aftalen som f.eks. mere bynær skov og en tilskudspulje til friluftaktiviteter.

Spørgsmål 31:

Er ministeren enig i, at omsættelige kvælstofkvoter vil forbedre økonomien i at etablere randzoner?

Svar:

Der er som følge af Grøn Vækst aftalerne iværksat et udredningsarbejde vedrørende et system med omsættelige kvælstofkvoter. Den samlede analyse skal være færdig i 2011. Da arbejdsgruppen ikke er færdig med sit arbejde, er det pt. ikke muligt at vurdere, hvorvidt omsættelige kvælstofkvoter vil forbedre økonomien i at etablere randzoner.

Spørgsmål 33:

Er ministeren enig i, at omkring modulation vil en større pulje kunne medvirke til at landbruget selv kunne løfte de økonomiske konsekvenser?

Svar:

Den direkte landbrugsstøtte i EU er i dag omfattet af obligatorisk modulation, hvor den direkte støtte til en landbruger, som modtager mere end 5000 euro pr år reduceres med en procentsats, som fra 2012 udgør 10 procent. Disse modulerede midler overføres til anvendelse under landdistriktspolitikken. En del af de midler, som Danmark anvender under landdistriktsprogrammet, hidrører således fra denne obligatoriske modulation.

Danmark har ikke mulighed for at øge modulationen frivilligt. Derimod er der mulighed for at anvende den såkaldte artikel 68, hvor der under visse betingelser kan ydes en særlig støtte, som kan finansieres ved en reduktion på op til 10 procent af den direkte støtte. Det er imidlertid et grundprincip for ordninger finansieret under denne artikel 68, at der skal være tale om frivillige ordninger. Det vil således ikke under den nuværende artikel 68 være muligt at yde kompensation for pålagte tiltag, som fx lovforslagets krav om etablering af randzoner.

Spørgsmål 35:

I det af regeringen fremlagte materiale fremgår det, at ud af de 9000 tons reduktion i kvælstofudledning udgør mængden reduktionen ved randzoner 2561 tons NT pr år. Hvilken betydning får denne reduktion i limfjordslandet for beskæftigelsen?

Svar:

Den samlede Grøn Vækst pakke vil have en række effekter på beskæftigelsen, både positive og negative. De positive effekter kommer fra en række vækstinitiativer, mens de negative effekter følger af initiativer på natur- og miljøsidens.

Som en del af Grøn vækst 2.0 er der iværksat et analysearbejde om vandplanernes konsekvenser for beskæftigelsen og udviklingsmulighederne i visse egne af landet, heriblandt Limfjordsoplandet. Dette skal skabe yderligere klarhed om konsekvenserne af den eksisterende og forudsatte indsats. Arbejdet foregår i det såkaldte Kvælstofudvalg, der er et tværministerielt udvalg ledet af Finansministeriet. Udvalget forventer at levere sit bidrag i løbet af 2011

Spørgsmål 46:

Vil ministeren i forlængelse af sin besvarelse af L 158 – spørgsmål 35 mere præcist oplyse, hvornår resultatet af arbejdet i det såkaldte Kvælstofudvalg kan forventes?

Svar:

Resultaterne af Kvælstofudvalgets arbejde forventes at foreligge ultimo 2011. Det er ikke muligt at præcisere tidspunktet yderligere, da det blandt andet afhænger af bidrag fra de forskningsinstitutioner, der bistår regeringen med faglige beregninger mv.

Spørgsmål 49:

Vil ministeren – i forlængelse af sin besvarelse af L 128 – spørgsmål 33 – oplyse, hvad han har gjort for at etablere en samlet frivillig ordning under den såkaldte artikel 68?

Svar:

Som nævnt i min besvarelse af spørgsmål 45 blev der i 2005 etableret en frivillig MVJ-tilskudsordning til braklagte randzoner under landdistriktsprogrammet. Der blev i 2008 givet tilskud til ca. 700 ha. braklagte randzoner. Det blev med evalueringen af VMPIII klart, at det ikke var muligt at nå målsætningen

om 50.000 ha i 2015 med en frivillig tilskudsordning. Med Grøn vækst besluttede regeringen at gøre udlæg af permanente randzoner til et lovkrav. På den baggrund er der i artikel 68 programmet ikke arbejdet med en ny frivillig tilskudsordning til braklagte randzoner.

Spørgsmål 50:

Er ministeren enig i, at lovforslaget ikke har hjemmel til at stille krav om reduktion af den samlede mængde kvælstof på et landbrugsareal, således at de landbrugsbedrifter, der nu skal etablere randzoner, vil kunne fortsætte med at anvende en uændret gødningsmængde, blot på et mindre areal?

Svar:

Nej. Det er ikke muligt for jordbruger at anvende en uændret gødningsmængde, hvis landbrugsarealet på den enkelte bedrift bliver mindre. Det skyldes reglerne i Gødskningsloven, hvori der er krav om, at et areal skal have afgrøder med en kvælstofnorm for at kunne indregnes i bedriftens samlede tilladte gødningsforbrug. Da randzonerne ikke må dyrkes og derved ikke kan have afgrøder med en kvælstofnorm, vil bedriftens samlede tilladte forbrug af kvælstof blive reduceret.

Spørgsmål 51:

Vil ministeren – som teknisk bistand – udarbejde et ændringsforslag, der sikrer offentligheden fri adgang til de arealer, hvor der skal etableres randzoner, og hvor staten vil skulle yde økonomisk kompensation?

Svar:

Jeg skal henvise til min besvarelse af spørgsmål 17.

Da den støtteordning, der indføres til kompensation af de landbrugere, der skal udlægge randzoner, gennemføres under Landdistriktsprogrammet, med hjemmel i Landdistriktsloven, vil en eventuel økonomisk kompensation for offentlighedens adgang ikke skulle reguleres i Randzonenloven.

Spørgsmål 54:

Vil ministeren oplyse, hvorfor man i Fødevarerministeriet ikke kender længden af vandløb, når man i Miljøministeriet opererer med 69.000 km. vandløb i Danmark?

Svar:

Det er korrekt at længden på vandløb i Danmark med betydelig sikkerhed kan opgøres til ca. 69.000 km. Forslag til lov om randzoner forudsættes at omfatte ca. 50.000 ha landbrugsareal. Loven skal således kun regulere åbne vandløb i landzone, og kun arealer, der ikke anvendes til skov, have, park eller lignende, ligesom ikke-målsatte vandløb i marskområder heller ikke er omfattet. Der foreligger ikke på nuværende tidspunkt en præcis kortlægning af hvilke vandløb, der ligger på arealer, der er reguleret af randzonenloven.

Spørgsmål 55:

Vil ministeren oplyse, hvorfra medfinansieringen til kompensationsordningen under landdistriktsprogrammet skal komme fra?

Svar:

Regeringen har med Grøn Vækst besluttet at kompensere randzonearealet under landdistriktsprogrammet. Den nationale medfinansiering udgøres af statslige midler, og er indbudgetteret på finansloven.

Spørgsmål 57:

Vil ministeren give tilsagn om at indkalde partierne bag randzonenloven i foråret 2014 med henblik på at drøfte, om og hvorledes ny viden kan føre til justeringer i implementeringen af loven, idet der p.t. arbejdes på at tilvejebringe ny viden om alternative kvælstofreducerende tiltag, f.eks. rodzoneanlæg, drænfiltre og minivådområder, samt alternative naturarealer og i løbet af de kommende år er det muligt, at der vil være forskningsmæssig dokumentation for, at det vil være hensigtsmæssigt – ift. miljø såvel som driftsøkonomi – i nogle tilfælde at lade disse alternative tiltag erstatte randzoner?

Svar:

Jeg vil gerne hermed give tilsagn om, at partierne bag randzonenloven i foråret 2014 inviteres til en sådan drøftelse om behov for evt. justeringer i implementeringen af ny dokumenteret viden i loven.

Spørgsmål 59:

Vil ministeren oplyse, om landbruget selv bidrager til finansiering af kompensationsordningen?

Svar:

Kompensationsordningen forudses udbetalt under landdistriktsprogrammet, hvor op til 75 pct. medfinansieres af EU. Den nationale medfinansiering udgøres af statslige midler.